

Af *Dinesen, Hammerich og Johan Knudsen*:

4) Forslaget affattes saaledes:

„Forslag til Ændring i Grundlovens § 32“.

§ 32 affattes saaledes:

„Antallet af Folketingets Medlemmer fastsættes ved Valgloven. Det maa dog ikke overstige 120.

De vælges efter Forholdstal, enten under eet for hele Landet eller i større Kredse eller i Forbindelse med Valg i Enkeltmandskredse (med omtrent samme Folketal), saaledes som dette maatte blive nærmere bestemt i Valgloven.“

Ændringsforslagene, Underændringsforslaget og Sagen som Helhed sættes til Forhandling under eet.

Ordføreren (*N. Neergaard*): Efter den meget indgaaende Forhandling, der førtes ved dette Lovforslags anden Behandling, hvor den politiske Begrundelse af Standpunkterne og ogsaa af Standpunktet til det Ændringsforslag, jeg bebudede den Gang, blev given fra de forskellige Sider, skal jeg her indskrænke mig til kort at motivere dette Ændringsforslags Enkelt-heder. Jeg skal altsaa erindre om, at vor Grund til at foreslaa Forslaget affattet saaledes, som det herefter vil blive, er, at vi ikke anse den foreliggende Situation, tagen i videste Forstand, for egnet til at aabne den store omfattende Grundlovs-kamp, som vilde følge af det oprindelige Forslags Vedtagelse. Vi mene, det er rigtig-tigt, at man først søger at faa Folketingets Sammensætning ændret saaledes, at det bliver et klarere og fuldstændigere Udtryk for Befolkningen, end det er nu, og, først efter at det er sket, gaa over til at overveje den fuldstændige Grundlovs-ændring, der bør have et væsentligt større Omfang end det, her foreligger. Det havde jeg altsammen Lejlighed til udførlig at udvikle ved anden Behandling, og jeg skal, hvis ikke Anledning gives mig dertil, ikke komme tilbage dertil.

Vi foreslaa da saaledes for det første, at give Valgret til Folketinget til enhver uberyg-tet Mand og Kvinde, som har Indfødsret, er fyldt 25 Aar og har fast Ophold i Valgkredsen paa den Tid, Valget foregaar, medmindre vedkommende nyder eller har nydt Understøttelse af Fattigvæsenet, som ikke er enten eftergivet eller tilbagebetalt, eller er ude af Raadighed over sit Bo. Kvinde-valgretten er jo et af Tidens store Spørgs-

maal, som brænder rundt omkring i Verden. Kvindens Valgret er gennemført f. Eks. i vort nordlige Naboland Norge, og for Danmarks Vedkommende er det gennemført i den kommunale Valgretslov. Jeg tror ikke, nogen har følt uheldige Følger af, at vi her have givet Kvinderne Valgret ved de kommunale Valg. Vi have allerede haft Lejlighed til at prøve Systemet, og jeg har ikke iagttaget, at man fra nogen Side har ytret Misfornøjelse med dette. Det har vist sig, at Kvindernes Interesse for kommunale Anliggender har været paafaldende stærk, allerede første Gang den skulde staa sin Prøve. Heller ikke har det hverken her eller i Norge vist sig, at Kvindernes Deltagelse i Valgene havde en revolutionerende Virkning. I politisk Henseende maa man sikkert sige, at denne Deltagelse ikke har frembragt nogen Forskydning af den politiske Stilling imellem Partierne.

Der er fra en enkelt Side blevet rejst Tvivl om, hvorvidt ikke Forslagets oprindelige Udtryk: „er ude af Raadighed over sit Bo“, skulde udelukke de gifte Kvinder, som leve i fælles Eje med Manden. Jeg har, som jeg havde Lejlighed til udførligt at udvikle ved anden Behandling, den Opfattelse, at det ikke udelukkede dem, men da der er rejst Tvivl i saa Henseende, og da man i Bestemmelserne om den kommunale Valgret har ment det rigtigst for at undgaa Misforstaaelse at indføje en Bestemmelse, der klart viser Meningen, have vi ment det heldigst at indføje en lignende her i Forslagets sidste Stykke: „Mandens Raadighed over Fællesboet bringer ikke Hustruen ind under foranstaaende Litra b.“

Medens den politiske Kvindevalgret er noget nyt i konstitutionelle Systemer Verden over, og medens Danmark altsaa, hvis dette Forslag bliver til Lov, vil være et af de første Lande, som indføre den, kan det med Hensyn til de to andre væsentlige Ændringer, vi foreslaa at indføre i Grundloven, nemlig at Valgretten for Mænd og Kvinder indtræder med det fyldte 25de Aar, og at Undtagelsesbestem-melsen, som findes i den gældende Grund-lov vedrørende saadanne, som uden at have egen Husstand staa i privat Tjeneste-forhold, stryges, ikke siges at være noget nyt eller noget mærkeligt. Særlig skal jeg fremhæve for de 25-aariges Vedkom-mende, at i den Henseende er den danske Lovgivning en absolut Undtagelseslovgivning. At vi først give Valgretten ved det 30te Aar, er noget, der er saa godt som